

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (első tanács)

2014. április 3.*

„Fogyasztóvédelem — 93/13/EGK irányelv — Bankkal kötött jelzálogkölcson-szerződés — Választottbíróóság kizárólagos illetékességét kikötő feltétel — A bank által a szerződés megkötésekor a választottbíróasági eljárásról adott tájékoztatás — Tisztességtelen feltételek — Értékelési szempontok”

A C-342/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Szombathelyi Törvényszék (Magyarország) a Bírósághoz 2013. június 24-én érkezett, 2013. május 16-i határozatával terjesztett elő az előtte

Sebestyén Katalin

és

Kővári Zsolt Csaba,

az **OTP Bank,**

az **OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.,**

a **Raiffeisen Bank Zrt.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök (előadó), A. Borg Barthet, E. Levits, S. Rodin és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott azon határozatra, miszerint az ügy elbírálására a Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke szerinti indokolt végzéssel kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: magyar.

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.) 3. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Sebestyén K., valamint Kővári Zs. Cs., az OTP Bank, az OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt. és a Raiffeisen Bank Zrt. közötti, Sebestyén K-nak a Raiffeisen Bank Zrt.-vel jelzálogkölcsön nyújtására létrejött szerződésben szereplő választottbírószági kikötések semmisségének megállapítása iránti kérelme tárgyában indult jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 93/13 irányelv tizenkettedik preambulumbekkezdése kimondja:
„mivel [...] ez az irányelv csak a kifejezetten nem egyedi szerződési feltételekkel foglalkozik;”
- 4 Ugyanezen irányelv 3. cikke a következőképpen rendelkezik:
„(1) Egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára.
(2) Egy szerződési feltétel minden olyan esetben egyedileg meg nem tárgyalt feltételnek tekintendő, ha azt már előzetesen megfogalmazták, és ezért a fogyasztó nem tudta annak tartalmát befolyásolni, különösen az előzetesen kidolgozott szabványszerződések esetében.
Az a tény, hogy egy feltétel bizonyos elemeit vagy egy kiragadott feltételt egyedileg megtárgyaltak, nem zárja ki ennek a cikknek az alkalmazhatóságát a szerződés többi részére, ha a szerződés átfogó megítélése arra enged következtetni, hogy a szerződés mégiscsak egy előre kidolgozott szabványszerződés.
Olyan esetekben, amikor egy eladó vagy szolgáltató arra hivatkozik, hogy egy szabványfeltételt egyedileg megtárgyaltak, ennek bizonyítása az eladót vagy szolgáltatót terheli.
(3) A melléklet tartalmazza azoknak a feltételeknek a jelzésszerű és nem teljes felsorolását, amelyek tisztességtelennek tekinthetők.”
- 5 Az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében:
„A 7. cikk sérelme nélkül, egy szerződési feltétel tisztességtelen jellegét azon áruk vagy szolgáltatások természetének a figyelembevételével kell megítélni, amelyekre vonatkozóan a szerződést kötötték, és hivatkozással a szerződés megkötésének időpontjában az akkor fennálló összes körülményre, amely a szerződés megkötését kísérte, valamint a szerződés minden egyéb feltételére vagy egy olyan másik szerződés feltételeire, amelytől e szerződés függ. [Helyesen: Valamely szerződési feltétel tisztességtelen voltát – a 7. cikk sérelme nélkül – a szerződéskötés időpontjában, a szerződés tárgyát képező áru vagy szolgáltatás természetének, a szerződéskötés valamennyi körülményének, továbbá e szerződés vagy más olyan szerződés összes többi feltételének figyelembevételével kell megítélni, amelytől e szerződés függ.]”

6 A 93/13 irányelv 5. cikke előírja:

„Olyan szerződések esetében, amelyekben a fogyasztónak ajánlott valamennyi feltétel, vagy a feltételek némelyike írásban szerepel, ezeknek a feltételeknek világosnak és érthetőnek kell lenniük. Ha egy feltétel értelme kétséges, akkor a fogyasztó számára legkedvezőbb értelmezés az irányadó. [...]”

7 Az említett irányelv 6. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A tagállamok előírják, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket.”

8 Ugyanezen irányelv melléklete felsorolja a 3. cikk (3) bekezdésében említett feltételeket. E melléklet 1. pontjának q) alpontja a következőképpen szól:

„Azok a feltételek, amelyek tárgya vagy hatása az, hogy:

[...]

q) kizárják vagy gátolják a fogyasztó jogainak érvényesítését peres eljárás kezdeményezése vonatkozásában, vagy más jogorvoslati lehetőség igénybevételeiben, különösen arra kötelezve a fogyasztót, hogy csak jogszabályi rendelkezések által nem kötött döntőbíráshoz fordulhat, [...]”

A magyar jog

9 A Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény alapügyre alkalmazandó szövegének 209. §-a a következőképpen szól:

„(1) Tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

(2) A feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.

(3) Külön jogszabály meghatározhatja azokat a feltételeket, amelyek a fogyasztói szerződésben tisztességtelennek minősülnek, vagy amelyeket az ellenkező bizonyításig tisztességtelennek kell tekinteni.

(4) A tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.

(5) Nem minősülhet tisztességtelennek a szerződési feltétel, ha azt jogszabály állapítja meg, vagy jogszabály előírásának megfelelően határozzák meg.”

- 10 A választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény 3. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy bírósági peres eljárás helyett választottbírószági eljárásnak van helye, ha:
- „a) legalább a felek egyike gazdasági tevékenységgel hivatásszerűen foglalkozó személy, és a jogvita e tevékenységével kapcsolatos, továbbá
 - b) a felek az eljárás tárgyáról szabadon rendelkezhetnek, és
 - c) a választottbírószági eljárást választottbírószági szerződésben kikötötték.”
- 11 Az említett törvény 5. §-ának (1) bekezdése a választottbírószági szerződést a felek azon megállapodásaként határozza meg, amely szerint meghatározott, akár szerződéses, akár szerződésen kívüli jogviszonyukból keletkezett vagy keletkező vitájukat választottbírószág elé terjesztik.
- 12 Az 1994. évi LXXI. törvény 8. §-ának (1) bekezdése értelmében az a bíróság, amely előtt a választottbírószági szerződés tárgyát képező ügyben keresetet indítottak – kivéve az e törvény 54. §-a szerinti keresetet –, a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, vagy bármelyik fél kérelmére a pert megszünteti, kivéve, ha úgy ítéli meg, hogy a választottbírószági szerződés nem jött létre, érvénytelen, hatálytalan vagy betarthatatlan.
- 13 Az 1994. évi LXXI. törvény 54. §-a szerint a választottbírószág ítélete ellen fellebbezésnek nincs helye. Csak az ítélet érvénytelenítése kérhető a bíróságtól, az e törvény 55. §-ában felsorolt okokból.
- 14 A fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) kormányrendelet 1. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a fogyasztói kölcsönszerződésben tisztességtelennek minősül különösen az a szerződési feltétel, amely:
- „[...]
- i) kizárja vagy korlátozza a fogyasztó jogszabályon vagy a felek közötti megállapodáson alapuló igényérvényesítési lehetőségeit, kivéve, ha azt egyben más, jogszabályban meghatározott vitarendezési móddal helyettesíti;

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 Sebestyén K. 2008. október 15-én jelzálogkölcsön-szerződést, valamint zálogjogot alapító szerződést kötött a Raiffeisen Bank Zrt.-vel. E szerződésekben megállapodtak a felek, hogy amennyiben közöttük jogvita merül fel e szerződésekkel összefüggésben, néhány kifejezetten meghatározott kivétellel a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbírószág három választottbírából álló tanácsának kizárólagos illetékességét kötik ki.
- 16 A felek az említett szerződésekben megállapodtak abban is, hogy a fizetési meghagyásos eljárásra, valamint a kötelezett ellentmondása folytán induló esetleges rendes peres eljárásra a pertárgyértéktől függően a Pesti Központi Kerületi Bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességét kötik ki.
- 17 Amint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kiderül, a jelzálogkölcsön-szerződés és a zálogjogot alapító szerződés aláírása előtt a bank tájékoztatást nyújtott Sebestyén K.-nak többek között a választottbírószág, illetve a rendes bíróság eljárási szabályainak különbségeiről. E szerződések aláírásakor továbbá a bank külön is felhívta Sebestyén K. figyelmét arra, hogy a választottbírószági

eljárás egyfokú eljárás, és hogy a fellebbezés lehetősége nem biztosított, továbbá kiemelte, hogy a választottbíróági eljárás megindítása, illetve lefolytatása során felmerülő költségek általában meghaladják a rendes bírósági eljárás megindítása, illetve lefolytatása során felmerülő költségeket.

18 Sebestyén K. azonban – mivel úgy ítélte meg, hogy az említett szerződésekben szereplő választottbíróági kikötések egyfelől előnyös helyzetbe hozták a Raiffeisen Bank Zrt.-t, másfelől a jogorvoslathoz való alkotmányos jogát indokolatlanul korlátozták – kérte a Szombathelyi Törvényszéktől az említett feltételek semmisségének megállapítását.

19 E körülmények között a Szombathelyi Törvényszék felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [93/13 irányelv] 3. cikkének (1) bekezdése alapján azon szerződési feltételt, melyben a fogyasztó és bank között létrejött kölcsönszerződésben a szerződéssel összefüggésben keletkezett jogviták esetére a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróóság három választottbíróból álló tanácsának kizárólagos illetékességét kötik ki, hogy az tisztességtelen?

2) Úgy kell-e értelmezni a [93/13 irányelv] 3. cikkének (1) bekezdése alapján azon szerződési feltételt, amelyben a fogyasztó és a bank között létrejött kölcsönszerződésben a szerződéssel összefüggésben keletkezett jogviták esetére a szerződésben meghatározott kivételekkel a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróóság három választottbíróból álló tanácsának kizárólagos illetékességét kötik ki, és a kölcsönszerződésben általános tájékoztatás szerepel a[z] [...] 1994. évi LXXI. törvényben szabályozott eljárás és a rendes bírósági eljárás közötti különbségről, hogy az a tájékoztatástól függetlenül tisztességtelen?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

20 Eljárási szabályzata 99. cikkének értelmében, ha az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, vagy ha az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdésre a válasz nem enged teret semmilyen ésszerű kétségnek, a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat.

21 A jelen ügyben alkalmazni kell az említett rendelkezést.

22 A kérdést előterjesztő bíróság együttesen megvizsgálandó kérdései lényegében arra irányulnak, hogy a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezés alapján tisztességtelennek kell tekinteni azon feltételt, amely a bank és a fogyasztó között létrejött jelzálogkölcsön-szerződésben az e szerződéssel összefüggésben keletkezett jogviták esetére olyan állandó választottbíróóság kizárólagos illetékességét köti ki, amelynek határozatai ellen a belső jog szerint nincs helye fellebbezésnek, és akkor is tisztességtelennek kell tekinteni e feltételt, ha az említett szerződés aláírása előtt a fogyasztó általános tájékoztatást kapott a választottbíróági eljárás és a rendes bírósági eljárás közötti különbségről.

23 Előzetesen meg kell állapítani, hogy – amint az a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik – kizárólag az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó által kötött szerződésben szereplő azon feltételek tartoznak az irányelv hatálya alá, amelyeket egyedileg nem tárgyaltak meg (Construtora Principado ítélet, C-226/12, EU:C:2014:10, 18. pont).

24 E tekintetben az említett irányelv 3. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy egy szerződési feltétel minden olyan esetben egyedileg meg nem tárgyalt feltételnek tekintendő, ha azt már előzetesen megfogalmazták, és ezért a fogyasztó nem tudta annak tartalmát befolyásolni, különösen az előzetesen kidolgozott szabványszerződések esetében (Pohotovost-végzés, C-76/10, EU:C:2010:685, 57. pont).

- 25 Arra is rá kell mutatni, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság e területre vonatkozó hatásköre a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében és ezen irányelv mellékletében szereplő „tiszteességtelen feltétel” fogalmának értelmezésére, valamint annak vizsgálatára terjed ki, hogy a nemzeti bíróságoknak milyen kritériumokat kell vagy lehet alkalmazniuk valamely szerződési feltételnek az említett irányelv rendelkezéseire tekintettel történő vizsgálatakor, azzal, hogy az említett bíróságok feladata, hogy e kritériumok figyelembevételével a konkrét szerződési feltételt az ügy körülményei függvényében minősítsék. Ebből következően a Bíróságnak arra kell szorítkoznia, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára meghatározza azokat a kritériumokat, amelyeket ez utóbbinak figyelembe kell vennie az érintett feltétel tisztességtelen jellegének értékelése során (Aziz-ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164, 66. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Erre tekintettel meg kell jegyezni, hogy a 93/13 irányelv 3. cikke – a jóhiszeműség, valamint a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben a fogyasztó kárára előidézett jelentős egyenlőtlenség fogalmára utalva – csak általános módon határozza meg azokat az elemeket, amelyek valamely egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételt tisztességtelenné tesznek (lásd a Freiburger Kommunalbauten ítélet, C-237/02, EU:C:2004:209, 19. pontját, és a Pannon GSM ítélet, C-243/08, EU:C:2009:350, 37. pontját).
- 27 E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy annak megállapításához, hogy valamely feltétel a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben „jelentős egyenlőtlenséget” idéz-e elő a fogyasztó kárára, különösen a nemzeti jogban a felek ez irányú megállapodása hiányában irányadó szabályait kell figyelembe venni. Ilyen összehasonlító vizsgálat alapján ítélteti meg a nemzeti bíróság, hogy adott esetben a szerződés mennyiben hozza a hatályos nemzeti jogban szabályozottnál kedvezőtlenebb jogi helyzetbe a fogyasztót. Hasonlóképpen célszerűnek tűnik az említett fogyasztó jogi helyzetének vizsgálata abból a szempontból, hogy milyen eszközök állnak a rendelkezésére a nemzeti szabályozás alapján ahhoz, hogy megszüntesse a tisztességtelen feltételek alkalmazását (lásd az Aziz-ítélet, EU:C:2013:164, 68. pontját).
- 28 Azzal kapcsolatban, hogy milyen körülmények között jön létre az ilyen egyenlőtlenség „a jóhiszeműség követelményével ellentétben”, meg kell állapítani, hogy a 93/13 irányelv tizenhatodik preambulumbekkezdésére tekintettel a nemzeti bíróságnak e célból meg kell vizsgálnia, hogy az eladó vagy szolgáltató a fogyasztóval szembeni tisztességes és méltányos eljárása esetén ésszerűen elvárhatta-e, hogy utóbbi az egyedi tárgyalást követően elfogadja az érintett feltételt (lásd az Aziz-ítélet, EU:C:2013:164, 69. pontját).
- 29 Továbbá az említett irányelv 4. cikke (1) bekezdésének megfelelően valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét a szerződéskötés időpontjában a szerződés tárgyát képező áru vagy szolgáltatás természetének, valamint a szerződéskötés valamennyi körülményének figyelembevételével kell megítélni (Pannon GSM ítélet, EU:C:2009:350, 39. pont, és VB Pénzügyi Lízing ítélet, C-137/08, EU:C:2010:659, 42. pont). Ebből következik, hogy ezzel összefüggésben értékelni kell azokat a következményeket is, amelyeket az említett feltétel a szerződésre irányadó jog keretében előidézhet, és ez a nemzeti jogrend szerinti vizsgálatot feltételez (lásd a Freiburger Kommunalbauten ítélet, EU:C:2004:209, 21. pontját, és a Pohotovost'-végzés, EU:C:2010:685, 59. pontját).
- 30 A Szombathelyi Törvényszéknek e kritériumokra tekintettel kell megítélnie az alapügyben szereplő választottbírósági kikötés tisztességtelen jellegét.
- 31 E tekintetben ki kell emelni, hogy a 93/13 irányelvnek a 3. cikke (3) bekezdése által hivatkozott melléklete mindössze példálózó és nem kimerítő felsorolását tartalmazza azon feltételeknek, amelyek tisztességtelenné tekinthetők (lásd az Invitel-ítélet, C-472/10, EU:C:2012:242, 25. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot), amelyek között e melléklet 1. pontjának q) alpontjában pontosan azok a feltételek szerepelnek, amelyek tárgya vagy hatása az, hogy kizárják vagy gátolják a fogyasztó

jogainak érvényesítését peres eljárás kezdeményezése vonatkozásában, vagy más jogorvoslati lehetőség igénybe vételében, különösen arra kötelezve őt, hogy csak jogszabályi rendelkezések által nem kötött döntőbíráshoz fordulhat.

- 32 Noha a 93/13 irányelv melléklete nem olyan jellegű, hogy automatikusan és önmagában megállapítaná valamely vitatott kikötés tisztességtelen jellegét, mindazonáltal – amint azt a Bíróság már kimondta – olyan alapvető elemnek minősül, amelyre a hatáskörrel rendelkező bíróság e kikötés tisztességtelenségére vonatkozó értékelését alapíthatja (Invitel-ítélet, EU:C:2012:242, 26. pont).
- 33 Továbbá, ami azt a kérdést illeti, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló feltétel attól függetlenül tisztességtelennek tekinthető-e, hogy a szerződés megkötése előtt a fogyasztó általános tájékoztatást kapott a választottbírósi eljárás és a rendes bírósági eljárás közötti különbségről, ki kell emelni, hogy a Bíróság a 93/13 irányelv 5. cikkével összefüggésben már megállapította, hogy a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír az, hogy a szerződéskötést megelőzően megismerheti-e a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit. Többek között ezek ismerete alapján dönti el a fogyasztó, hogy az eladó vagy szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeknek elkötelezi-e magát (Constructora Principado ítélet, EU:C:2014:10, 25. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Mindazonáltal – akár elismerve azt, hogy a fogyasztó által a szerződés megkötése előtt kapott általános tájékoztatás megfelel az egyértelműség és átláthatóság azon követelményének, amely az említett irányelv 5. cikkéből ered – e körülmény önmagában nem teszi lehetővé az alapügyben szereplőhöz hasonló feltétel tisztességtelen jellegének kizárását.
- 35 Ha az érintett nemzeti bíróság arra a következtetésre jut, hogy az alapügyben szereplő feltételt a 93/13 irányelv értelmében tisztességtelennek kell tekinteni, emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően ekkor az említett bíróság feladata valamennyi, a nemzeti jog értelmében ebből eredő következményt meghatározni abból a célból, hogy a szóban forgó kikötés ne jelentsen kötelezettséget a fogyasztóra nézve (lásd ebben az értelemben az Asturcom Telecomunicaciones ítélet, C-40/08, EU:C:2009:615, 59. pontját).
- 36 Az előző megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 3. cikkének (1) és (3) bekezdését, valamint ezen irányelv melléklete 1. pontjának q) alpontját úgy kell értelmezni, hogy az érintett nemzeti bíróság feladata annak megállapítása, hogy az említett szerződés megkötését kísérő körülmények összességére tekintettel e rendelkezések értelmében tisztességtelennek kell-e tekinteni azon feltételt, amely a bank és a fogyasztó között létrejött jelzálogkölcson-szerződésben az e szerződéssel összefüggésben keletkezett jogviták esetére olyan állandó választottbírósi eljárás kizárólagos illetékességét köti ki, amelynek határozatai ellen a belső jog szerint nincs helye fellebbezésnek. Ennek megítélése keretében az érintett nemzeti bíróság többek között köteles:
- megvizsgálni, hogy a kérdéses feltétel tárgya vagy hatása az-e, hogy kizárja vagy gátolja a fogyasztó jogainak érvényesítését peres eljárás kezdeményezése vonatkozásában, vagy más jogorvoslati lehetőség igénybe vételében, és
 - figyelembe venni azt, hogy a szóban forgó szerződés megkötése előtt a fogyasztó számára a választottbírósi eljárás és a rendes bírósági eljárás közötti különbségre vonatkozóan nyújtott általános tájékoztatás önmagában nem zárhatja ki e feltétel tisztességtelen jellegét.

Igenlő válasz esetén az említett bíróság feladata valamennyi, a nemzeti jog értelmében ebből eredő következményt meghatározni abból a célból, hogy a szóban forgó feltétel ne jelentsen kötelezettséget a fogyasztóra nézve.

A költségekről

- 37 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 3. cikkének (1) és (3) bekezdését, valamint ezen irányelv melléklete 1. pontjának q) alpontját úgy kell értelmezni, hogy az érintett nemzeti bíróság feladata annak megállapítása, hogy az említett szerződés megkötését kísérő körülmények összességére tekintettel e rendelkezések értelmében tisztességtelennek kell-e tekinteni azon feltételt, amely a bank és a fogyasztó között létrejött jelzálogkölcsön-szerződésben az e szerződéssel összefüggésben keletkezett jogviták esetére olyan állandó választottbíróság kizárólagos illetékességét köti ki, amelynek határozatai ellen a belső jog szerint nincs helye fellebbezésnek. Ennek megítélése keretében az érintett nemzeti bíróság többek között köteles:

- megvizsgálni, hogy a kérdéses feltétel tárgya vagy hatása az-e, hogy kizárja vagy gátolja a fogyasztó jogainak érvényesítését peres eljárás kezdeményezése vonatkozásában, vagy más jogorvoslati lehetőség igénybe vételében, és
- figyelembe venni azt, hogy a szóban forgó szerződés megkötése előtt a fogyasztó számára a választottbírósági eljárás és a rendes bírósági eljárás közötti különbségre vonatkozóan nyújtott általános tájékoztatás önmagában nem zárhatja ki e feltétel tisztességtelen jellegét.

Igenlő válasz esetén az említett bíróság feladata valamennyi, a nemzeti jog értelmében ebből eredő következményt meghatározni abból a célból, hogy a szóban forgó feltétel ne jelentsen kötelezettséget a fogyasztóra nézve.

Aláírások